TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2008 m. balandžio 10 d.*

Byloje C-442/06

dėl 2006 m. spalio 26 d. pagal EB 226 straipsnį pareikšto ieškinio dėl įsipareigojimų neįvykdymo

Europos Bendrijų Komisija, atstovaujama D. Recchia ir M. Konstantinidis, nurodžiusi adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

ieškovė,

prieš

Italijos Respubliką, atstovaujamą I. M. Braguglia, padedamo *avvocato dello Stato* G. Fiengo, nurodžiusią adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovę,

* Proceso kalba: italų.

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas C. W. A. Timmermans, teisėjai L. Bay Larsen, K. Schiemann, J. Makarczyk ir C. Toader (pranešėja),

generalinė advokatė J. Kokott,
kancleris R. Grass,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinės advokatės nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

1 Ieškiniu Europos Bendrijų Komisija Teisingumo Teismo prašo pripažinti, kad priėmusi ir palikusi galioti 2003 m. sausio 13 d. Įstatyminį dekretą Nr. 36 (GURI, Nr. 40, paprastasis priedas, 2003 m. kovo 12 d.), iš dalies pakeistą 2005 m. rugsėjo 30 d. Įstatyminiu dekretu Nr. 203 (GURI, Nr. 230, 2005 m. spalio 3 d., p. 4, toliau – Įstatyminis dekretas Nr. 36/2003), kuriuo į nacionalinę teisę perkeliamos 1999 m. balandžio 26 d.

Tarybos direktyvos 1999/31/EB dėl atliekų sąvartynų (OL L 182, p. 1) nuostatos, Italijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal šios direktyvos 2–14 straipsnius.

Teisinis pagrindas

Bendrijos teisės aktai

2 Remiantis 1 straipsniu Direktyvos 1999/31 tikslas yra numatyti priemones, tvarką ir gaires, kurios padėtų užkirsti kelią arba kuo labiau sumažintų neigiamą poveikį aplinkai, kylantį šalinant atliekas į sąvartyną.

3 2 straipsnyje pateikiami šioje direktyvoje taikomi apibrėžimai. Jame, be kita ko, nurodomos atliekų ir sąvartynų sąvokos. Pastarieji suprantami kaip atliekų šalinimo vieta, kur atliekos dedamos ant žemės ar užkasamos į žemę. Direktyvos 1999/31 3 straipsnyje apibrėžiama jos taikymo sritis ir numatyta, kad ji iš principo apima visus jos 2 straipsnyje nurodytus sąvartynus.

4 Direktyvos 1999/31 4 ir 6 straipsniuose sąvartynai skirstomi į tris kategorijas, t. y. į pavojingų, nepavojingų ir inertinių atliekų sąvartynus, ir nurodoma, kokios atliekos gali būti priimamos į šiuos trijų kategorijų sąvartynus.

5 Dėl į sąvartynus nepriimtinų atliekų apdorojimo šios direktyvos 5 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad „ne vėliau kaip per dvejus metus nuo (šios direktyvos perkėlimo) valstybės narės sukuria nacionalinę strategiją, kaip sumažinti sąvartynuose šalinamų biologiškai skaidomų atliekų kiekį, ir apie ją praneša Komisijai“, o jos 5 straipsnio 2 dalyje nustatyti tokio atliekų mažinimo įgyvendinimo terminai.

6 Direktyvos 1999/31 10 straipsnyje įtvirtintos taisyklės dėl atliekų sąvartynų sąnaudų. Šios direktyvos 11 straipsnyje ir II priede nustatyta atliekų priėmimo į sąvartynus tvarka. Minėtos direktyvos 12 straipsnyje ir III priede nustatyta sąvartynuose vykdomos veiklos kontrolės ir stebėjimo tvarka, o tos pačios direktyvos 13 straipsnyje – uždarymo ir vėlesnės priežiūros tvarka.

7 Direktyvos 1999/31 7–9 straipsniuose numatyta leidimo naujiems sąvartynams išdavimo procedūra. Be to, esamiems sąvartynams joje įtvirtintos specialios priemonės. Šiuo klausimu šios direktyvos 14 straipsnyje nurodyta:

„Valstybės narės imasi priemonių, kad sąvartynams, kuriems šios direktyvos perkėlimo į nacionalinės teisės aktus metu jau yra išduoti leidimai arba kurie jau yra eksploatuojami, būtų draudžiama tęsti veiklą, jei neatlikti žemiau nurodyti darbai, kuriuos reikia atlikti kuo greičiau, bet ne vėliau kaip per aštuonerius metus po 18 straipsnio 1 dalyje nurodytos datos.

a) per vienerius metus nuo 18 straipsnio 1 dalyje nurodytos datos sąvartyno operatorius parengia ir pateikia kompetentingai institucijai tvirtinti sąvartyno

sutvarkymo planą, kuriame įrašo 8 straipsnyje nurodytą informaciją ir visas koreguojamąsias priemones, operatoriaus nuomone, reikalingas, kad būtų laikomasi šios direktyvos reikalavimų, išskyrus I priedo 1 punkto reikalavimus;

b) gavusios sąvartyno sutvarkymo planą, kompetentingos institucijos priima galutinį sprendimą, ar minėto sutvarkymo plano ir šios direktyvos pagrindu sąvartynas gali tęsti veiklą. Valstybės narės imasi būtinų priemonių kuo greičiau pagal 7 straipsnio g punktą ir 13 straipsnį uždaryti sąvartynus, kuriems pagal 8 straipsnį nebuvo duotas leidimas tęsti veiklą;

c) remdamasi patvirtintu sąvartyno sutvarkymo planu, kompetentinga institucija leidžia vykdyti būtinus darbus ir nustato pereinamąjį laikotarpį planui įvykdyti. Per aštuonerius metus nuo 18 straipsnio 1 dalyje nustatytos datos visi esami sąvartynai turi pasiekti tokį lygį, kad atitiktų šios direktyvos reikalavimus, išskyrus I priedo 1 punkto reikalavimus;

d) i) per vienerius metus nuo 18 straipsnio 1 dalyje nurodytos datos pavojingų atliekų sąvartynams pradedama taikyti 4, 5, ir 11 straipsniai bei II priedas;

ii) per trejus metus nuo 18 straipsnio 1 dalyje nurodytos datos pavojingų atliekų sąvartynams pradedamas taikyti 6 straipsnis.“

8 Direktyvos 1999/31 18 straipsnyje nustatyti tokie jos perkėlimo terminai:

„1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję ne vėliau kaip per dvejus metus nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos, įgyvendina šią direktyvą. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

<…>“

9 Ši direktyva įsigaliojo 1999 m. liepos 16 dieną. Jos 18 straipsnyje numatytas perkėlimo terminas baigėsi 2001 m. liepos 16 dieną.

10 2002 m. gruodžio 19 d. Europos Sąjungos Taryba priėmė sprendimą 2003/33/EB, kuriuo pagal Direktyvos 1999/31 16 straipsnį ir II priedą nustatomi atliekų priėmimo į sąvartynus kriterijai ir tvarka (OL L 11, 2003, p. 27).

Nacionalinės teisės aktai

11 Įstatyminis dekretas Nr. 36/2003 perkelia į Italijos teisę visas Direktyvos 1999/31 nuostatas.

12 Jo 5 straipsnyje, be kita ko, numatyta, kad regionai per vienerius metus nuo jo įsigaliojimo turi sudaryti ir patvirtinti sąvartynuose esančių biologiškai skaidomų atliekų mažinimo programą. Jame taip nustatyti terminai, kurių reikia laikytis siekiant laipsniškai sumažinti šias atliekas sąvartynuose. Įstatyminio dekreto Nr. 36/2003 6 straipsniu perkeliama Direktyvos 1999/31 nuostata, susijusi su į sąvartynus nepriimtinomis atliekomis, o jo 11 straipsnyje nustatyta atliekų priėmimo į sąvartynus tvarka.

13 Šio įstatyminio dekreto 17 straipsnyje „Pereinamojo laikotarpio ir galutinės nuostatos“, kuriame įtvirtinta esamiems sąvartynams taikoma tvarka, nustatyta:

„1. Sąvartynai, kuriems šio dekreto įsigaliojimo datą jau buvo išduotas leidimas, gali iki 2006 m. gruodžio 31 d. priimti atliekas, kurių atžvilgiu buvo išduotas leidimas.

2. Laikantis 1984 m. liepos 27 d. Tarpžinybinio komiteto sprendime, paskelbtame 1984 m. rugsėjo 13 d. GURI Nr. 253 paprastajame priede, numatytų atliekų priėmimo į sąvartynus sąlygų ir apribojimų, naujuose sąvartynuose iki 2006 m. gruodžio 31 d. leidžiama šalinti:

a) inertinėms atliekoms skirtuose sąvartynuose – atliekas, anksčiau vežtas į antros kategorijos sąvartynus (A tipas);

b) nepavojingoms atliekoms skirtuose sąvartynuose – atliekas, anksčiau vežtas į pirmos ir antros kategorijų sąvartynus (B tipas);

c) pavojingoms atliekoms skirtuose sąvartynuose – atliekas, anksčiau vežtas į antros (C tipas) ir į trečios kategorijų sąvartynus.

3. Per šešių mėnesių terminą, skaičiuojant nuo šio dekreto įsigaliojimo datos, 1 dalyje numatytą leidimą turintis asmuo ar jo įgaliotas sąvartyno operatorius pateikia kompetentingai institucijai sąvartyno sutvarkymo planą atsižvelgiant į šiame dekrete numatytus kriterijus, įskaitant ir 14 straipsnyje numatytas finansines garantijas.

4. Motyvuotu aktu kompetentinga institucija patvirtina 3 dalyje nurodytą planą, leidžia tęsti sąvartyno veiklą ir nustato suderinimo darbus, jų atlikimo tvarką ir galutinį terminą jiems atlikti, kuris negali bet kuriuo atveju būti vėlesnis nei 2009 m. liepos 16 diena. <…>

5. 3 dalyje numatyto plano atmetimo atveju kompetentinga institucija, remdamasi 12 straipsnio 1 dalies c punktu, nustato sąvartyno uždarymo tvarką ir terminus.

<…>“

14 1984 m. liepos 27 d. Tarpžinybinio komiteto sprendime, kurį nurodo Įstatyminio dekreto Nr. 36/2003 17 straipsnio 2 dalis, sąvartynai skirstomi į tris kategorijas. Antrai (C tipas) ir trečiai kategorijoms priskiriami 17 straipsnio 2 dalies c punkte minimi sąvartynai, kurie skirti priimti toksines ir pavojingas atliekas (minėto sprendimo 4.2.3.3 ir 4.2.4 punktai).

Ikiteisminė procedūra

15 Gavusi skundą dėl neteisingo Direktyvos 1999/31 perkėlimo Įstatyminiu dekretu Nr. 36/2003, Komisija 2003 m. spalio 17 d. Italijos Respublikai išsiuntė oficialų pranešimą, kuriame tvirtino, kad minėtas įstatyminis dekretas nesuderinamas su šios direktyvos 2, 5, 6, 10, 13 ir 14 straipsniais. Įžanginėje šio pranešimo dalyje Komisija pažymėjo, kad jame esančios pastabos „nesudaro kliūčių Italijos valdžios institucijoms vėliau pranešti apie kitas abejones“.

16 Italijos Respublika į šį pranešimą atsakė dviem atskirais 2003 m. gruodžio 12 d. ir 2004 m. sausio 28 d. raštais.

17 2004 m. liepos 9 d. Komisija išsiuntė šiai valstybei narei papildomą oficialų pranešimą, kuriame ji išreiškė abejones dėl teisingo ne tik pirmame oficialiame pranešime nurodytų Direktyvos 1999/31 straipsnių, bet ir šios direktyvos 3, 4, 7–9, 11 ir

12 straipsnių perkėlimo. Be to, ji paprašė Italijos Respublikos pateikti informaciją apie tikslų sąvartynų, kuriems buvo netaikomos minėtos direktyvos nuostatos, susijusios su naujais sąvartynais, skaičių ir pastabas per dviejų mėnesių terminą, skaičiuojant nuo papildomo oficialaus pranešimo gavimo datos.

18 Komisija, manydama, kad jos neįtikino Italijos Respublikos pateikti paaiškinimai, 2005 m. gruodžio 19 d. jai išsiuntė pagrįstą nuomonę. Joje ji atsiėmė kai kuriuos kaltinimus, suformuluotus pirmame oficialiame pranešime, ir patvirtino tuos, kurie susiję su nacionalinių nuostatų dėl esamų sąvartynų nesuderinamumu su Direktyva 1999/31. Ji taip pat paragino Italijos Respubliką per du mėnesius nuo šios nuomonės gavimo imtis būtinų priemonių, kad į ją būtų tinkamai atsižvelgta.

19 Neįtikinta 2006 m. vasario 28 d. rašte Italijos Respublikos pateiktų argumentų atsakant į šią pagrįstą nuomonę, Komisija pateikė šį ieškinį.

Dėl ieškinio

Dėl prieštaravimo dėl priimtinumo, grindžiamo ikiteisminės procedūros pažeidimu

20 Italijos Respublika nurodo Komisijos ieškinio nepriimtinumą, lemiantį ikiteisminės procedūros pažeidimą. Ji teigia, kad ši institucija pakeitė pateiktus kaltinimus. Nors pirmame oficialiame pranešime dėl esamiems sąvartynams taikomos tvarkos Komisija nurodė Įstatyminio dekreto Nr. 36/2003 nesuderinamumą su Direktyvos 1999/31

14 straipsniu, papildomame oficialiame pranešime ji nurodė tos pačios direktyvos 2–14 straipsnių pažeidimą. Ši valstybė narė taip pat pažymi, kad jau pirmame oficialiame pranešime Komisija įtraukė pastabą, jog gali kilti „naujų abejonių“ dėl nacionalinės teisės aktų, perkeliančių šią direktyvą, suderinamumo su Direktyva 1999/31. Šios pastabos įtraukimas leidžia Komisijai keisti šiai valstybei pateiktus kaltinimus pagal savo poreikius nesant būtinybės pradėti naujos procedūros dėl įsipareigojimų neįvykdymo. Be to, papildomame oficialiame pranešime numačius ir naujus kaltinimus, pažeidžiama EB 10 straipsnyje numatyta lojalaus bendradarbiavimo pareiga.

21 Komisija nesutinka su tokiu pažeidimu turint omenyje, kad papildomo Italijos Respublikai nusiųsto oficialaus pranešimo tikslas buvo pridėti naujų kaltinimų arba pakeisti jau nurodytus. Komisija, siekdama patikslinti tai, kas buvo išdėstyta oficialiame pranešime, ir papildyti nacionalinių institucijų atsakymo analizę, atitinkamai valstybei narei išsiunčia pagrįstą nuomonę. Tačiau, remiantis EB 226 straipsniu, siedama praplėsti nurodytus kaltinimus Komisija minėtai valstybei išsiunčia papildomą oficialų pranešimą, kurio atžvilgiu ši turi galimybę pateikti savo pastabas.

22 Šiuo atžvilgiu reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką ikiteisminės procedūros teisėtumas yra esminė garantija, kurios reikalaujama EB sutartimi, ne tik siekiant apsaugoti atitinkamos valstybės narės teises, bet ir užtikrinti, kad galima teisminė procedūra vyktų dėl aiškiai apibrėžto ginčo. Iš šio tikslo išplaukia, kad oficialaus pranešimo tikslas, viena vertus, yra apibrėžti ginčą ir valstybei narei, kuri paraginta pateikti savo pastabas, nurodyti argumentus, kurie būtini jos gynybai parengti, ir, kita vertus, leisti valstybei narei pašalinti pažeidimus prieš kreipiantis į Teisingumo Teismą (2001 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją*, C-1/00, Rink. p. I-9989, 54 punktas ir 2002 m. lapkričio 5 d. Sprendimo *Komisija prieš Vokietiją*, C-476/98, Rink. p. I-9855, 46 ir 47 punktai).

23 Komisija išsiuntė Italijos Respublikai papildomą oficialų pranešimą, nustatydama šiai valstybei narei naują terminą pastaboms pateikti, prieš jai išsiųsdama pagrįstą nuomonę, grindžiamą tais pačiais kaltinimais, kaip ir esantys šiame papildomame oficialiame pranešime. Todėl Komisija nepažeidė teisių į gynybą, nes Italijos Respublikai buvo suteikta galimybė pasiruošti gynybai prieš gaunant pagrįstą nuomonę.

24 Todėl reikia atmesti šį Italijos Respublikos nurodytą prieštaravimą dėl priimtinumo.

Dėl pirmojo kaltinimo, susijusio su Direktyvos 1999/31 2–14 straipsnių pažeidimu pavėlavus perkelti šią direktyvą

Šalių argumentai

25 Komisija tvirtina, kad dėl pavėluoto Direktyvos 1999/31 perkėlimo, kuris buvo atliktas tik 2003 m. kovo 27 d. įsigaliojus Įstatyminiam dekretui Nr. 36/2003, nors šis perkėlimas turėjo būti atliktas iki 2001 m. liepos 16 d., Italijos teisėje taikoma tvarka sąvartynams, kuriems leidimai buvo išduoti nuo 2001 m. liepos 16 d. iki 2003 m. kovo 27 d., skirta esamiems sąvartynams, o ne griežtesnė, numatyta naujiems sąvartynams. Todėl, kalbant apie šiuos sąvartynus, Italijos Respublika pažeidė šios direktyvos 2–14 straipsnius, nes šie straipsniai nebuvo taikomi visiems minėtiems sąvartynams,

kurie, atvirkščiai, turėjo būti traktuojami kaip nauji. Taigi Italijos valdžios institucijos sąmoningai pasirinko pažeisti aptariamas Bendrijos teisės nuostatas, nes, nors ir pavėlavusios perkelti minėtą direktyvą, jos galėjo ir privalėjo šiems sąvartynams taikyti tvarką, numatytą šioje direktyvoje naujiems sąvartynams.

26 Komisija priduria, kad administracinėje procedūroje nurodyta aplinkybė, jog Italijos Respublika vienašališkai norėjo sulaukti Sprendimo 2003/33 priėmimo, nepateisina vėlavimo perkelti Direktyvą 1999/31. Iš tikrųjų šis perkėlimas niekaip nepriklauso nuo tokio teisės akto egzistavimo, nes, remiantis ta pačia direktyva, valstybės narės turi taikyti nacionalinius kriterijus, suderinamus su šios direktyvos II priedo nuostatomis.

27 Italijos Respublika pirmiausia nurodo prieštaravimą dėl šio kaltinimo priimtinumo, tvirtindama, kad Komisija negalėjo kreiptis į Teisingumo Teismą dėl pavėluoto Direktyvos 1999/31 perkėlimo, nors perkeliantis įstatyminis dekretas buvo priimtas prieš pradedant ikiteisminę procedūrą, ir kad pavėlavimas yra aplinkybė, kurios neįmanoma pašalinti.

28 Antra, ši valstybė narė tvirtina, kad dėl šio vėlavimo išimtinai dėl techninių ir administracinių priežasčių sąvartynų, kuriems leidimai buvo išduoti nuo tos datos, kada baigėsi Direktyvos 1999/31 perkėlimo terminas, iki Įstatyminio dekreto Nr. 36/2003 įsigaliojimo datos, atžvilgiu reikėjo taikyti šioje direktyvoje esamiems sąvartynams numatytą tvarką. Iš tiesų šiems sąvartynams, kuriuose jau buvo tam tikras kiekis

atliekų, buvo būtina numatyti pereinamąjį laikotarpį, per kurį operatoriai turėjo juos sutvarkyti. Be to, šis pereinamasis laikotarpis atitiko būtinybę nesukurti nevienodų sąlygų ūkio subjektams, kurie minėto įstatyminio dekreto įsigaliojimo momentu jau turėjo tokius leidimus. Aptariama tvarka bet kuriuo atveju buvo ypač įpareigojanti ir numatė trumpesnį imperatyvų terminą sąvartynų sutvarkymo planui pateikti nei nustatytasis Direktyvoje 1999/31.

Teisingumo Teismo vertinimas

29 Kalbant apie Italijos Respublikos nurodytą prieštaravimą dėl priimtinumo, grindžiamą suinteresuotumo pripažinti, jog Direktyva 1999/31 buvo perkelta pavėluotai, nebuvimu, reikia pažymėti, kad šio ieškinio reikalavimais, būtent tiek, kiek jie grindžiami pirmuoju jame numatytu kaltinimu, siekiama ne to, kad būtų pripažintas toks pavėlavimas, bet kad būtų pripažintas Įstatyminio dekreto Nr. 36/2003 pereinamojo laikotarpio nuostatų nesuderinamumas su šia direktyva dėl sąvartynų, veikiančių laikotarpiu nuo minėtos direktyvos perkėlimo termino pabaigos iki šio įstatyminio dekreto įsigaliojimo datos, atžvilgiu nustatytos tvarkos.

30 Tačiau, kaip išplaukia iš Teisingumo Teismo praktikos, valstybė narė, kuri per nustatytą terminą neperkelia Bendrijos direktyvos ir kuriai pareikštas ieškinys dėl įsipareigojimų neįvykdymo ne dėl šio neveikimo, bet dėl iš šios direktyvos išplaukiančios pareigos nesilaikymo, neturėtų remtis aplinkybe, jog ji nesiėmė būtinų priemonių įgyvendinti šią direktyvą, siekdama paneigti ieškinio priimtinumą ir todėl neleisti Teisingumo Teismui nagrinėti prašymo pripažinti minėtą įsipareigojimų neįvykdymą (1995 m. rugpjūčio 11 d. Sprendimas *Komisija prieš Vokietiją*, C-431/92, Rink. p. I-2189, 23 punktas).

31 Todėl reikia atmesti prieštaravimą dėl ieškinyje nurodyto pirmojo kaltinimo priimtinumo, grindžiamą Komisijos suinteresuotumo pareikšti ieškinį nebuvimu.

32 Kalbant apie šio kaltinimo pagrįstumą reikia pripažinti, kad, kaip teisingai nurodė Komisija, ir to neginčijo Italijos Respublika, Įstatyminis dekretas Nr. 36/2003 nenumato galimybės sąvartynų, kuriems leidimai buvo išduoti nuo Direktyvos 1999/31 perkėlimo termino pabaigos iki šio įstatyminio dekreto įsigaliojimo datos, atžvilgiu taikyti nuostatų, susijusių su naujais sąvartynais, t. y., be kita ko, šios direktyvos 2–13 straipsnių. Tačiau jame šiems sąvartynams numatyta esamiems sąvartynams taikytina tvarka, jų atžvilgiu taikant 17 straipsnyje numatytą sutvarkymo procedūrą.

33 Iš nusistovėjusios Teisingumo Teismo praktikos išplaukia, kad valstybė narė negali remtis pavėluotu direktyvos įgyvendinimu siekdama pateisinti kitų toje pačioje direktyvoje numatytų pareigų nesilaikymą ar įgyvendinimo pavėluotą įvykdymą (žr. 2000 m. balandžio 13 d. Sprendimo *Komisija prieš Ispaniją*, C-274/98, Rink. p. I-2823, 22 punktą ir 2001 m. lapkričio 8 d. Sprendimo *Komisija prieš Italiją*, C-127/99, Rink. p. I-8305, 45 punktą). Kai direktyva, kokia yra nagrinėjama šiuo atveju, nustato nekeliančias abejonių pareigas kompetentingoms nacionalinėms valdžios institucijoms, valstybės narės, neperkėlusios šios direktyvos, negali laikyti, kad jos atleistos nuo šių pareigų pasibaigus perkėlimo terminui, ir negali, priėmusios pereinamojo laikotarpio nuostatą, išvengti minėtos direktyvos nuostatų taikymo. Pripažinus tokią galimybę valstybei, jai būtų pratęstas perkėlimo terminas (šiuo klausimu žr. 1994 m. rugpjūčio 9 d. Sprendimo *Bund Naturschutz in Bayern ir kt.*, C-396/92, Rink. p. I-3717, 19 punktą).

34 Iš to išplaukia, kad Italijos Respublika sąvartynams, kuriems leidimai buvo išduoti nuo 2001 m. liepos 16 d. iki 2003 m. kovo 27 d., turėjo taikyti Direktyvos 1999/31 su

naujais sąvartynais susijusias nuostatas, įtvirtintas jos 2–13 straipsniuose. Todėl priėmusi ir palikusi galioti Įstatyminį dekretą Nr. 36/2003, kuris pašalino tokio taikymo galimybę, ji neįvykdė įsipareigojimų pagal šiuos straipsnius.

35 Be to, naujiems sąvartynams taikiusi Direktyvos 1999/31 14 straipsnyje numatytą tvarką, susijusią su esamais sąvartynais, ji neįvykdė įsipareigojimų ir pagal šį straipsnį.

36 Be to, šios valstybės narės nurodyti argumentai, susiję su būtinybe sulaukti Sprendimo 2003/33 priėmimo, siekiant pateisinti pavėluotą Direktyvos 1999/31 perkėlimą ir taikymą, yra nepagrįsti. Iš tikrųjų šiuo sprendimu siekiama patikslinti taisykles, susijusias su atliekų priėmimo į sąvartynus kriterijais ir procedūra. Šios taisyklės yra skelbiamos šioje direktyvoje, o jų taikymas nepriklauso nuo tokio sprendimo priėmimo remiantis šios direktyvos 16 straipsniu.

37 Todėl Komisijos nurodytas pirmasis kaltinimas pagrindžiant ieškinį yra pagrįstas.

Dėl antrojo kaltinimo, susijusio su Direktyvos 1999/31 14 straipsnio d punkto i papunkčio pažeidimu

Šalių argumentai

38 Savo antruoju kaltinimu Komisija nurodo, kad Direktyvos 1999/31 14 straipsnio d punkto i papunktyje, kuris nustato pereinamojo laikotarpio taisykles, susijusias su

pavojingų atliekų sąvartynais, numatyta, jog jos 4, 5, ir 11 straipsniai bei II priedas nuo 2002 m. liepos 16 d. taikomi esamiems sąvartynams, tačiau Įstatyminiame dekrete Nr. 36/2003 nenumatyta jokia galimybė šias nuostatas taikyti tiems patiems sąvartynams, atvirkščiai, jo 17 straipsnio 2 dalies c punkte nustatytos pereinamojo laikotarpio taisyklės vien tik naujų sąvartynų atžvilgiu. Todėl pastaroji nuostata prieštarauja ne tik šios direktyvos 14 straipsnio d punkto i papunkčiui, bet ir nuostatoms, kurios turi būti taikomos esamiems sąvartynams, t. y. būtent minėtos direktyvos 4, 5 ir 11 straipsniams bei II priedui. Be to, prieš įsigaliojant tai pačiai direktyvai šiems sąvartynams taikytini Italijos teisės aktai taip pat nebuvo su ja suderinti.

39 Italijos Respublika pažymi, kad remiantis šiuo kaltinimu galbūt pripažinus įsipareigojimų neįvykdymą jai nebus leista imtis Direktyvą 1999/31 įgyvendinančių priemonių, nes Teisingumo Teismas priims sprendimą pasibaigus pavojingų sąvartynų atžvilgiu nustatytos pereinamojo laikotarpio tvarkos terminui 2006 m. gruodžio 31 dieną.

40 Kalbant apie antrojo kaltinimo pagrįstumą, ši valstybė narė pažymi, kad Įstatyminio dekreto Nr. 36/2003 17 straipsnis tinkamai perkelia Direktyvos 1999/31 14 straipsnio d punkto i papunktį tiek, kiek jame numatytas jos 4, 5 ir 11 straipsnių taikymas esamiems sąvartynams. Iš tikrųjų pagal minėto 17 straipsnio 3–5 dalis šių sąvartynų operatoriai vėliausiai iki 2003 m. rugsėjo 27 d. turėjo kompetentingai institucijai pristatyti sutvarkymo planus. Pastaroji turėjo patvirtinti šiuos planus atsižvelgdama į šią direktyvą perkeliančiose nuostatose nustatytas sąlygas, susijusias su sąvartynų klasifikavimu, ir į sąlygas, leidžiančias pastariesiems tęsti veiklą iki 2009 m. liepos 16 d., t. y. datos, kuri minėtoje direktyvoje nustatyta esamų sąvartynų sutvarkymui užbaigti.

41 Be to, Komisijos nurodytame Įstatyminio dekreto Nr. 36/2003 17 straipsnio 2 dalies c punkte įtvirtinta pereinamojo laikotarpio nuostata, pagal kurią pavojingų ir toksinių

medžiagų sąvartynams remiantis iki šio įstatyminio dekreto galiojusiais teisės aktais skirtos pavojingos atliekos gali būti priimamos tokiuose sąvartynuose iki 2006 m. gruodžio 31 dienos. Taigi, Italijos Respublikos teigimu, nors šis teisės aktas, būtent 1998 m. kovo 11 d. Ministro dekretas Nr. 141 (GURI, Nr. 108, 1998 m. gegužės 12 d., p. 22) ir neperkelia Direktyvos 1999/31 nuostatų, jame numatyti draudimai ir specifinė šių atliekų priėmimo į minėtus sąvartynus procedūra, atitinkanti šioje direktyvoje numatytą tvarką.

Teisingumo Teismo vertinimas

42 Dėl Italijos Respublikos nurodyto nepriimtinumo reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką įsipareigojimo neįvykdymas turi būti vertinamas atsižvelgiant į padėtį valstybėje narėje pagrįstoje nuomonėje nustatyto termino pabaigoje. Todėl, netgi tuo atveju, jeigu po šio termino įsipareigojimai būtų įvykdyti, yra tikslinga toliau nagrinėti bylą visų pirma dėl valstybės narės atsakomybės pagrindo nustatymo; ta atsakomybė jai galėtų kilti subjektų, kurie dėl šio įsipareigojimo neįvykdymo įgyja teisių, atžvilgiu (šiuo klausimu žr. 1992 m. kovo 18 d. Sprendimo *Komisija prieš Graikiją*, C-29/90, Rink. p. I-1971, 12 punktą ir 2005 m. balandžio 14 d. Sprendimo *Komisija prieš Liuksemburgą*, C-519/03, Rink. p. I-3067, 18 ir 19 punktus).

43 Šiuo atveju svarbu konstatuoti, kad Įstatyminio dekreto Nr. 36/2003 17 straipsnio 2 dalies c punkte įtvirtinta pereinamojo laikotarpio nuostata, susijusi su pavojingų atliekų sąvartynais, kuri, kaip tai patvirtino Italijos Respublika, buvo taikoma taip pat ir šiai valstybei narei nustatyto termino tinkamai atsižvelgti į jai Komisijos pateiktą pagrįstą nuomonę pabaigoje.

44 Be to, reikia pažymėti, kad, priešingai nei tvirtina ši valstybė narė, Komisijos nurodytas įsipareigojimų neįvykdymas grindžiamas kelių minėtiems sąvartynams taikytinų Italijos teisės aktų nuostatų neatitiktimi Bendrijos teisei. Šios nuostatos apima ne tik tas, kuriose minimos atliekos, galinčios būti priimtos į šiuos sąvartynus, kurių atžvilgiu Įstatyminiame dekrete Nr. 36/2003 numatyta pereinamojo laikotarpio tvarka, bet ir nuostatas, susijusias su atliekų apdorojimu bei su jų priėmimo į sąvartynus procedūra.

45 Iš to išplaukia, kad antrasis ieškinyje numatytas kaltinimas, susijęs su Direktyvos 1999/31 14 straipsnio d punkto i papunkčio pažeidimu, yra priimtinas.

46 Dėl antrojo kaltinimo pagrįstumo reikia priminti, kad šios direktyvos 14 straipsnio d punkto i papunktyje numatyta, jog per vienerius metus nuo šios direktyvos perkėlimo termino, t. y. nuo 2002 m. liepos 16 d., esamiems pavojingų atliekų sąvartynams pradedama taikyti jos 4, 5, ir 11 straipsniai bei II priedas. Taigi šioje nuostatoje, nepaisant esamų sąvartynų sutvarkymo procedūros, kuri turi būti užbaigta 2009 m. liepos 16 d., trukmės, nustatytas trumpas minėtų nuostatų taikymo šiems sąvartynams terminas.

47 Tačiau, kaip tai teisingai pabrėžė Komisija, Įstatyminio dekreto Nr. 36/2003 17 straipsnio 2 dalies c punktas, kuriame visų pirma nustatytos pereinamojo laikotarpio nuostatos, susijusios su pavojingų atliekų apdorojimu, taikomas tik naujiems sąvartynams ir jame nenumatyta jokia pereinamojo laikotarpio nuostata dėl šių atliekų apdorojimo esamuose sąvartynuose.

48 Priešingai nei tvirtina Italijos Respublika, Įstatyminio dekreto Nr. 36/2003 17 straipsnio 3–5 dalyse taip pat nenumatyta, kad šiems sąvartynams nuo 2002 m. liepos 16 d. taikomi Direktyvos 1999/31 4, 5 ir 11 straipsniai bei II priedas. Šioje nacionalinės teisės nuostatoje tik nustatyta visiems sąvartynams, nepaisant to, kuriai kategorijai jie priskirtini, taikytina sutvarkymo procedūra. Pagal minėtą nuostatą leidimą eksploatuoti sąvartyną turintis asmuo privalo per šešis mėnesius, skaičiuojant nuo šio įstatyminio dekreto įsigaliojimo datos, pateikti kompetentingai institucijai sutvarkymo planą. Ši institucija leidžia tęsti sąvartyno veiklą ir nustato suderinimo darbus, jų atlikimo tvarką ir procedūros pabaigos terminą. Sąvartyno sutvarkymas turi būti pabaigtas iki 2009 m. liepos 16 dienos.

49 Be to, šiuo pereinamuoju esamų sąvartynų sutvarkymo laikotarpiu, net jei iki Įstatyminio dekreto Nr. 36/2003 galiojusios nacionalinės teisės nuostatos, susijusios su pavojingų atliekų šalinimo procedūra, nustato specifines šių atliekų priėmimo į sąvartynus nuostatas, jos neužtikrina visiško Direktyvos 1999/31 4, 5 ir 11 straipsnių taikymo šias atliekas priimantiems sąvartynams. Italijos Respublika savo atsiliepime į ieškinį iš esmės pripažino, kad šių vidaus teisės aktų turinys neatitiko minėtos direktyvos atitinkamų nuostatų turinio.

50 Atsižvelgiant į šiuos vertinimus darytina išvada, kad ir antrasis kaltinimas, kuriuo Komisija grindžia savo ieškinį, taip pat yra pagrįstas.

51 Todėl reikia pripažinti, kad priėmusi ir palikusi galioti Įstatyminį dekretą Nr. 36/2003, kuris perkelia į nacionalinę teisę Direktyvos 1999/31 nuostatas,

— tiek, kiek šiame įstatyminiame dekrete nenumatytas Direktyvos 1999/31 2–13 straipsnių taikymas sąvartynams, kuriems leidimas buvo išduotas pasibaigus šiai direktyvai perkelti numatytam terminui ir prieš įsigaliojant šiam įstatyminiam dekretui, ir

— tiek, kiek juo neužtikrinamas šios direktyvos 14 straipsnio d punkto i papunkčio perkėlimas,

Italijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal Direktyvos 1999/31 2–14 straipsnius.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

52 Pagal Procedūros reglamento 69 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti išlaidas, jei laimėjusi šalis to prašė. Kadangi Komisija prašė priteisti bylinėjimosi išlaidas ir Italijos Respublika pralaimėjo bylą, pastaroji turi jas padengti.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

1. Priėmusi ir palikusi galioti iš dalies pakeistą 2003 m. sausio 13 d. Įstatyminį dekretą Nr. 36, kuris į nacionalinę teisę perkelia 1999 m. balandžio 26 d. Tarybos direktyvos 1999/31/EB dėl atliekų sąvartynų nuostatas,

— tiek, kiek šiame įstatyminiame dekrete nenumatytas Direktyvos 1999/31 2–13 straipsnių taikymas sąvartynams, kuriems leidimas buvo išduotas pasibaigus šiai direktyvai perkelti numatytam terminui ir prieš įsigaliojant šiam įstatyminiam dekretui, ir

— tiek, kiek juo neužtikrinamas šios direktyvos 14 straipsnio d punkto i papunkčio perkėlimas,

Italijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal Direktyvos 1999/31 2–14 straipsnius.

2. Priteisti iš Italijos Respublikos bylinėjimosi išlaidas.

Parašai.